

» ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ «CORALLIA»

Η ελληνική Silicon Valley

Το δαιμόνιο της φυλής, από κολοσσούς της αγοράς ή ανήσυχους φοιτητές και πιστορικάδες, στεγάζεται σε ένα γυάλινο κτίριο στο Μαρούσι **-ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ**

Το «Corallia», το επιχειρηματικό τεχνολογικό πάρκο με το παράξενο όνομα, κατάφερε μέσα σε τρία μόλις χρόνια να δημιουργήσει μια ελληνική τεχνολογική κοινότητα με ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης, αύξηση τζίρου των επιχειρήσεων που συμμετέχουν κατά 60% και αύξηση των θέσεων εργασίας περισσότερο από 100%. Στόχο έχει να δημιουργήσει την ελληνική silicon valley με τη συμμετοχή των κολοσσών της ελληνικής αγοράς αλλά και επιχειρήσεων που έστησαν πιστορικάδες ή ανήσυχου φοιτητές.

Η κοιλάδα στα νότια του κόλπου του Σαν Φρανσίσκο θα μπορούσε να έχει ακολουθήσει την ανάπτυξη των περισσότερων πόλεων των ΗΠΑ, με ευρύχωρες μονοκατοικίες, εμπορικά κέντρα και θεματικά πάρκα αναψυχής για τις οικογένειες που εργάζονται στις γειτονικές πόλεις. Η δημιουργία ενός πανεπιστημίου με το όνομα Stanford και η σταδιακή εγκατάσταση εκατοντάδων εταιριών που παράγουν την αιχμή της τεχνολογίας, δημιούργησε μια περιοχή, μοναδική στον κόσμο, που πήρε το όνομα silicon valley.

Το βασικό χαρακτηριστικό της και η μοναδική «τουριστική ατραξιόν» είναι η καθημερινότητα των σκληρά εργαζομένων και οι εντελώς διαφορετικές συνθήκες ζωής και εργασι-

ας που επικρατούν εκεί, δημιουργώντας τη Μέκκα της παγκόσμιας τεχνολογίας που προσελκύει σαν μαγνήτης μηχανικούς υπολογιστών, μάντζερ και νεόκοπους επιχειρηματίες απ' όλο τον κόσμο.

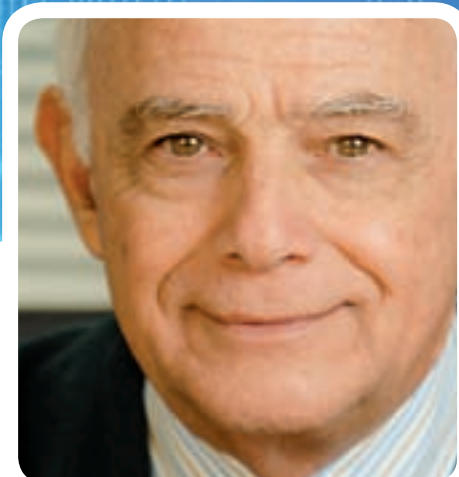
Η επιλογή της γεωγραφικής γειτνίασης και η σύναψη σχέσεων μεταξύ εργαζομένων σε ανταγωνιστικές ουσιαστικά επιχειρήσεις, αποδείχτηκε ότι έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα για την ανάπτυξή τους. Έτσι το παράδειγμα της silicon valley ακολούθησαν πολλές χώρες, δημιουργώντας τεράστια επιχειρηματικά πάρκα που επιχειρούν να προσομοιώσουν τις συνθήκες που επικρατούν στην εύφορη επιχειρηματική κοιλάδα της Καλιφόρνια. Τα παραδείγματα του Ισραήλ ή της Ταϊβάν είναι χαρακτηριστικά, ενώ ακόμη και στη γειτονική Τουρκία αναπτύσσεται ήδη μια ανάλογη κοινότητα. Το όνειρο για την ανάπτυξη ενός ανάλογου επιχειρηματικού πάρκου προφανώς γεννήθηκε και στο μυαλό Ελλήνων που έζησαν εκ του σύνεγγυς την αλματώδη ανάπτυξη του τεχνολογικού κλάδου τις τελευταίες δεκαετίες. Οι κυβερνήσεις συνεχίζουν να διαβουλεύονται και να σκαλώνουν στα γρανάζια της αγαπημένης τους γραφειοκρατίας, αλλά το όραμα και το πείσμα τριών επιστημόνων δημιούργησε -έστω και σε μικρογραφία- την ελληνική Silicon Valley, που τη στέγασε προς το παρόν σ' ένα γυάλινο κτίριο του Αμαρουσίου.

Το όνομα «Corallia» μπορεί να μη λέει πολ-

λά στους περισσότερους Έλληνες, όμως τα επιτεύγματα των εταιριών που επωφελήθηκαν από τη λειτουργία του είναι εξαιρετικά σημαντικά. Η ιδέα της δημιουργίας ενός τεχνολογικού επιχειρηματικού «οικοσυστήματος» άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά σε κάποιον διάδρομο του ερευνητικού κέντρου «Αθηνά», που για πολλές δεκαετίες αποτελούσε το αποκούμπι των συμπατριωτών μας που ήθελαν να ασχοληθούν με την έρευνα, αλλά το κράτος δεν έδινε και μεγάλη σημασία σε τέτοιου τύπου δράσεις.

Ο πρόεδρος -τότε- του ερευνητικού κέντρου, καθηγητής **Βασίλειος Μακίος**, είχε σημαντική εμπειρία σε πανεπιστήμια του Καναδά, όπου και κατανόησε τη σημασία της διασύνδεσης της επιστημονικής κοινότητας με τις επιχειρήσεις και την πραγματική οικονομία. Είχε επίσης σημαντική εμπειρία στην υποστήριξη startup εταιριών και την απόσχιση (spin off) πανεπιστημιακών ερευνών για τη δημιουργία επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούσαν στις αρχές της δεκαετίας από τις πιο σημαντικές μορφές ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας.

Η θέση του στο ερευνητικό κέντρο του έδινε τη δυνατότητα για έρευνα και ανάπτυξη, αλλά η διασύνδεση με την επιχειρηματικότητα ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη στην Ελλάδα. Εχοντας παράλληλα τη θέση του καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, είχε καταφέρει να

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΚΙΟΣ, ΔΡ ΤΖΟΡΤΖ ΣΑΝΤΣΕΖ-ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΔΡ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ, οι οραματιστές και πρωτεργάτες της ίδρυσης τεχνολογικού πάρκου στην Ελλάδα

Οι νέοι στόχοι που έχουν τεθεί για το «Corallia», για την περίοδο μέχρι το 2015, είναι επίσης φιλόδοξοι, αλλά οι συντελεστές του πιστεύουν ότι θα επιτευχθούν και αφορούν την αύξηση του κύκλου εργασιών των εταιρειών που συμμετέχουν σε επίπεδα πάνω από τα 600 εκατ. ευρώ, τη δημιουργία 4.000 νέων θέσεων απασχόλησης για εξειδικευμένο προσωπικό, την αύξηση των εξαγωγών με στόχο να ξεπεράσουν τα 250 εκατ. ευρώ, την προσέλκυση επενδύσεων από ιδιώτες επενδυτές με στόχο να ξεπεράσουν τα 300 εκατ. ευρώ και την κατάθεση τουλάχιστον ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας ανά

**ΜΟΥΣΕΙΟ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ,
4.000
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ 1 ΔΙΠΛΩΜΑ
ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ
ΑΝΑ 10 ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ
ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ**

10 ερευνητές κάθε χρόνο. Ο χώρος των γραφείων, που στεγάζει επίσης και ένα «μουσείο ελληνικής τεχνολογίας» δεν επαρκεί και αναζητούνται λύσεις στη γύρω περιοχή, χωρίς όμως να σβήνει το όνειρο για τη δημιουργία ενός τεχνολογικού χωριού

ή μιας τεχνολογικής πόλης. Επίσης, στα σκαριά είναι η δημιουργία ενός ανάλογου πάρκου στην Πάτρα, όπου θεωρείται ότι υπάρχει μεγάλη ευκαιρία για εκμετάλλευση της γνώσης που παράγεται στα εργαστήρια του τοπικού πανεπιστημίου.

πείσει μια μεγάλη τεχνολογική εταιρεία, με Ελλάδα ιδιοκτήτη, να δημιουργήσει στην πόλη ένα ερευνητικό κέντρο, θέλοντας να εκμεταλλευθεί τη γνώση που συσσωρευόταν στα εργαστήρια του Πανεπιστημίου της Πάτρας. Κατάλαβε, όμως, ότι οι ατομικές πρωτοβουλίες του δεν μπορούν να φέρουν τη συνολική αλλαγή στον τρόπο ανάπτυξης του κλάδου της τεχνολογίας.

Στο συγκεκριμένο ερευνητικό κέντρο βρήκαν δουλειά δύο επιστήμονες, οι οποίοι είχαν επίσης γυρίσει από μια μακρά θητεία σε επιχειρήσεις του εξωτερικού. Ο **δρ Τζορτζ Σάντσεζ-Παπασπίλιου** και ο **δρ Νικόλαος Βογιατζής** εργάζονταν στα διάσημα «Bell Labs» (προς τιμήν του εφευρέτη του τηλεφώνου Graham Bell) στην Ολλανδία και είχαν επίσης γοητευθεί από αυτή τη νέα μορφή ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας, η οποία ξεκινά ουσιαστικά από τα εργαστήρια.

Οι τρεις τους γνωρίστηκαν στους διαδρόμους του ερευνητικού κέντρου και στις αρχές του 2004 άρχισαν να συζητούν για το κοινό όραμά τους. Πίστευαν ότι οι Έλληνες έχουν τις δεξιότητες και τη μόρφωση για να πρωταγωνιστήσουν στην έκρηξη του κλάδου της τεχνολογίας. Στα χρόνια που ο Σάντσεζ και ο Βογιατζής βρίσκονταν στο εξωτερικό, είχαν δημιουργήσει ένα δίκτυο επαφών με πολύ σημαντικά στελέχη επιχειρήσεων, ελληνικής καταγωγής, και είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι Έλληνες είναι ιδιαίτερα ικανοί. Ωστόσο δεν παραμένουν στη χώρα μας καθώς δεν τους δίνονται οι ευκαιρίες. Μελέτησαν, λοιπόν, τις κυρίαρχες τάσεις που επικρατούσαν λίγο μετά τους Ολυμπιακούς της χώρας μας σε επίπεδο διεθνούς επιχειρηματικότητας και αποφάσισαν να υιοθετήσουν τη δημιουργία ενός φορέα που με τη σειρά του θα αναλάμβανε τη δημιουργία ενός επιχειρηματικού οικοσυστήματος για επιχειρήσεις του κλάδου της τεχνολογίας, που στη γλώσσα των επιχειρήσεων ονομάζεται cluster.

Όπως οι ίδιοι αναφέρουν: «τα Clusters Καινοτομίας (Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας) αποτελούν ένα «σύνολο συν-ανταγωνιστικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών (νεοσύστατες, πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες και μεγάλες), συνδεδεμένων σε αλυσίδα προστιθέμενης αξίας με κοινούς προμηθευτές ή και πελάτες, με στρατηγικές συμμαχίες με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, φορείς μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνονομίας, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών κ.λπ., που εμφανίζουν ισχυρή γεωγραφική συγκέντρωση και από κοινού πρόσβαση και χρήση εγκαταστάσεων, υποδομών και υπηρε-

**Καταθετικός
Αποταμιευτικός
Λογαριασμός «Μεγαλώνω»**

το παιδί σας έχει όνειρα ...
Γιατί όχι και τα εφόδια να τα πραγματοποιήσει;

Δώστε την ευκαιρία στο παιδί σας να διπλασιάσει τις αποταμιεύσεις του συμμετέχοντας στις κληρώσεις του Λαϊκού Λαχείου.

www.ttbank.gr

965 Σημεία εξυπηρέτησης σε όλη την Ελλάδα, 145 Καταστήματα TT HELLENIC POSTBANK Ταχυδρομικό Ταμειτήριο, 840 Συνεργαζόμενα Καταστήματα ΕΑΤΑ

σιών, και που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένη θεματική περιοχή (π.χ. Μικροηλεκτρονική κ.λπ.), η οποία διακρίνεται από χαρακτη-

> Ο κύκλος εργασιών των 13 επιχειρήσεων που συμμετείχαν αυξήθηκε κατά 59,56%, οι εξαγωγές κατά 109,67%, η απασχόληση κατά 92,63% και ο αριθμός των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατά 137,5%

ριστικά έντασης γνώσης, υψηλής τεχνολογίας, εξαγωγικού προσανατολισμού και υπαρκτού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε διεθνές επίπεδο».

Υστερα από δύο χρόνια μελετών για τον καθορισμό των λεπτομερειών του συγκεκριμένου εγχειρήματος, απευθύνθηκαν στο υπουργείο Ανάπτυξης και παραδόξως βρήκαν άμεση ανταπόκριση, πιθανώς γιατί η ανάπτυξη τεχνολογίας αιχμής είναι πάντα «προκλητική» και πείθει τους πολιτικούς. Το «Corallia» εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Προώθησης Ανταγωνιστικότητας του ΥΠΑΝ, που εξασφαλίζει τους πόρους που απαιτούνται. Το «Corallia» βοηθούν με ίδια κεφάλαια και οι επιχειρήσεις που επωφελούνται από τη λειτουργία του. Ειδικότερα, εντασσόμενο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» του υπουργείου Ανά-

πτυξης (Δράση 4.6.3 «Συνεργατικοί Σχηματισμοί»), από το οποίο ενισχύεται στα πρώτα του βήματα, το Κέντρο Καινοτομίας Μικροηλεκτρονικής χρηματοδοτείται με 9,5 εκατ. ευρώ για δύο έτη, εκ των οποίων το 1 εκατ. προέρχεται από εθνικούς πόρους του υπουργείου Ανάπτυξης, τα 5,6 εκατ. από το ΕΠΑΝ και τα 2,9 εκατ. από ιδιωτικά κεφάλαια επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε αυτό.

Εμπνευση στο «innovation café»

Το 2006 ξεκίνησε η λειτουργία του «Corallia» και η ανταπόκριση των πολυεθνικών επιχειρήσεων για εγκατάσταση έστω ενός μικρού μέρους των ερευνών τους στην Ελλάδα ήταν άμεση. Παράλληλα πολλές ελληνικές επιχειρήσεις που πάλευαν μόνες τους διασκορπισμένες στην ελληνική επικράτεια, αποφάσισαν να ενταχθούν στο cluster. Πέρα από τα αυτονόητα οφέλη που έχει μια επιχείρηση που λειτουργεί σ' ένα συναφές περιβάλλον, το «Corallia» μπορεί να λύσει και πολλά πρακτικά προβλήματα των επιχειρήσεων.

Από συμβουλευτικές υπηρεσίες για την έναρξη μιας επιχείρησης, τη λογιστική και νομική υποστήριξη, μέχρι την παροχή γραφείων για επιχειρήσεις που δεν έχουν έδρα στην Αθήνα, αλλά χρειάζονται κάποιους χώρους για να πραγματοποιούν τις συναντήσεις τους στην πρωτεύουσα. Επιπλέον πραγματοποιεί εκδηλώσεις σε όλες τις «τεχνολογικές πρωτεύουσες» του κόσμου, όπου τα μέλη του μπορούν να έρχονται σε επαφή με ομοειδείς επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο. Μπορεί το μέγεθος να είναι ιδιαίτερα μικρό σε σχέση με τεχνολογικά πάρκα του εξωτερικού, αλλά η κουλτούρα των κολεγιών και της συνεργασίας υφίσταται. Στο «innovation café» που λειτουργεί στο κτίριο του «Corallia», στελέχη κάθετα ανταγωνιστικών επιχειρήσεων συναντώνται και ανταλλάσσουν απόψεις.

Ηδη σχεδόν το σύνολο της ελληνικής αγοράς τεχνολογίας έχει ενταχθεί στο «Corallia». Περισσότερες από 70 επιχειρήσεις (μεταξύ των οποίων και οι πιο γνωστές του κλάδου, αλλά και startups που δημιούργησαν πιστοικιάδες ή φοιτητές) και περίπου 30 ερευνητικά εργαστήρια, αποτελούν το οικοσύστημα του «Corallia». Η πρώτη φάση του προγράμματος ολοκληρώθηκε το 2008 και τα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά.

Ο κύκλος εργασιών των 13 επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην πρώτη φάση του προγράμματος αυξήθηκε κατά 59,56%, οι εξαγωγές κατά 109,67%, η απασχόληση κατά 92,63%, και ο αριθμός των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατά 137,5%.